СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LI. Ч. 135. Джерзі Сити, Н. Дж., середа, 14-го липня 1943. No. 135. Jersey City, N. J., Wednesday, July 14, 1943 VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ХАРЧОВІ ЦІНИ УСТАБІЛІЗОВАНІ БЕЗ ДАЛЬШИХ СУБСИДІЙ

ВАШИНГТОН. — Представники уряду висловлюють погляд, що ціни харчів будуть устабілізовані в користь консументів без дальшого виплачування субсидій, хоч адміністрація дістала від конґресу всі потрібні ухвали. Колиб удалося втримати ціни на теперішній висоті, включаючи й ті, що вже цофнені вспять, це бувби неабиякий осяг під теперішню пору. Це значить, що загроза інфляції так якби минула, кажуть урядовці.

Военна Адміністрація Харчів оголошує, що впродовж найближчих 12 місяцях цивільне населення дістане яких 80 відсотків звичайних припасів масла та 55 відсотків сира. Решта цих харчів піде до армії та до союзних країв.

ВИБУХ РАСОВОЇ НЕНАВИСТИ МІЖ АМЕРИКАНСЬКИМИ ВОЯКАМИ.

ШЕНАНҐО (Пенсилвенія). — У сутичці білих та чорних вояків, що вибухла в неділю ввечір в таборі Шенанґо, вбито одного чорного вояка, а шість ранено. Управа табору звідомляє, що ватага чорних вояків насильно вдерлася до маґазинів з военними матеріялами, забрала кріси й амуніцію та почала стріляти на бараки, де були приміщені білі. Командант табору полк. Зим розпочав слідство.

Расові суперечки тривали вже кілька днів. Командант скликав обі расові частини табору в неділю сполудня та апелював до розуму. Не зважаючи на це, прийшло до насильства.

ВИГЛЯДИ НА ПРИНЯТТЯ МАЙНЕРІВ ДО АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

НЮ ЙОРК. — Предсідник комітету для порозуміння між майнерами та Американською Федерацією Праці. Даніел Дж., Товбин скликав засідання повного комітету до Вашинґтону на найближчий второк. До комітету належить теж Метю Вол, віцепрезидент Американської Федерації Праці, та Джордж Герисон, президент Братства Залізничих Працівників. На засідання запрошено Джана Дж. Луиса, президента майнерської юнії.

Президент Американської Федерації Праці Вилйем Ґрін промовляв на зібранні докових робітників у Ню Йорку і між іншим сказав, що майнерська юнія буде поновно принята до федерації.

УРЯДОВЦІ МАЙНЕРСЬКОЇ ЮНІЇ ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ПОВОРОТ МАЙНЕРІВ ДО ПРАЦІ.

ПИТСБУРҐ. — Федеральна лава присяжних суддів візвала на переслухання провідників майнерської юнії Злучених Майнерських Робітників. Вони мають здати звіт, наскільки вони доклали всіх старань, щоби наклонити впертих углекопів до повороту до праці в шахтах коло Каліфорніт та Бравнсвил, Па., де ще не вернулося до праці 18,000 углекопів.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСАВ 6 ЗАКОНІВ З ПРАВОМ ВИДАТИ БІЛІОНИ ДОЛЯРІВ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт підписав пів тузина законів, ухвалених конґресом безпосередно перед виїздом на вакації. Це закони, яких домагався президент. Вони уповажнюють адміністрацію до видатків пять з половиною біліона долярів. Одначе декотрі з тих законів не ухвалені дослівно так, як цього домагалася адміністрація. Президент висловив переконання, що вони будуть додатково змінені, як цього вимагають конечности.

ВИДАЄМО ЩОДЕННО 265,000 НА ВІЙНУ.

ВАШИНГТОН. — Денні видатки Вуйка Сема на війну обіймали пересічно 90,000,000 долярів упродовж останніх трьох літ. Але в біжучім скарбовім році, що розпочався з днем 1. липня, видатки зростуть на $265,000,000 денно. Ці цифри подав до прилюдного відома конґресмен Кенон, голова буджетової комісії палати репрезентантів, на підставі звіту Деніела В. Бела, підсекретара скарбу. Точні видатки на війну упродовж останних трьох літ виносили 104,-421,000,000 долярів.

БРАТСЬКІ ОРҐАНІЗАЦІЇ НЕ МАЮТЬ ПРАВА НАЗНАЧУВАТИ ПОХОРОННИКА.

ОЛБАНІ, Н. Й. — Братські та добродійні орґанізації не мають права відмовляти родинам брати таких погребників для небіщиків, яких родина захоче. Деякі братські урядовці, що обстоювали таке своє „право", попали в конфлікт із законом. Про це сповістив діїствуючий Суперінтендент Обезпечень, Томас Дж., Колен. Все одно, чи відділи допомогових орґанізацій платять за похорон, чи ні, родина має право вибрати собі погребника на підставі параґрафу 165 стейтового закона про обезпечення.

РАСОВА ПРОБЛЄМА В ІНДІЯНІ.

ІНДІЯНАПОЛИС (Індіяна). — Тут слідно поважні побоювання расових непорозумінь. Громадські чинники та поліція шукають способів взаємного зближення між білими й чорними.

Канадійські Пляни Міжнародньої Монети

ОТАВА, КАНАДА. — Канадійський міністер фінансів Дж. Л. Лизлі предложив палаті послів законопроєкт, щоби створити міжнародній фонд виміни для улекшення грошевого обовязку в світі після війни. Плян передбачує початковий капітал з 8 біліонами дол., але цей капітал може зрости до 12 біліонів. Цей фонд забезпечив би видання міжнародньої валюти, котру міністер називає покищо „одиницею". Вона малаб вартість 10 ам. долярів.

Свого часу Злучені Держави та Велика Британія вийшли зо своїми подібними проєктами. Злучені Держави пропонували назву на новий гріш „унітас", а Британія пропонувала „банкор". Канадійський плян ріжниться від попередних у контролі фонду.

ЮГОСЛАВСЬКІ НЕПОРОЗУМІННЯ ПРЕДМЕТОМ СУДОВОГО СПОРУ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК. — Внутрішні югославські непорозуміння опинилися аж в нюйорськім поліційнім суді в дистрикті Йорквил. Обжалованим являється колишній президент, а тепер секретар Сербського Національного Комітету Оборони, Пилип Марковіч. Йому закидають, що висилав листи з погрозами до югославського міністра закордонних відносин Сави Косановіча, котрий перебуває тепер в Ню Йорку. Косановіч закидає Марковічови, що він обжаловує його, Косановіча, за прихильність до ідеї демократичної югославської держави, в котрій всі три народи, серби, хорвати та словінці, мають бути рівні. Марковіч називає Косановіча зрадником і домагається незалежної сербської держави. У спір вмішана сестра. був. амер. ген. Мичеля, славного зо своїх летунських плянів. Мис Мичел є почесною головою Сербського Комітету Національної Оборони. Мають бути теж покликані свідки з департаменту стейту з Вашингтону. Тому поліційний судля відложив речинець розправи.

ЮНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ҐАРАНТІЇ ЗАРІБКУ ПІСЛЯ ВІЙНИ

НЮ ЙОРК. — Крайова Морська Юнія відбула своє річне зібрання в Ню Йорку. На 4 засіданню перейшла серед грімких оплесків резолюція, щоб після війни моряки мали 40-годинний тиждень праці, а крім цього ґарантований річний дохід. Також домагаються, щоб моряки були підтягнені під закон про суспільну забезпеку та щоб мали право до ветеранської пенсії на випадок покалічення наслідком війни.

Закликають Італійців Здатися

Речники Обєднаних Держав закликали італійський народ за посередництвом алжірського радія здатися Аліянтам. Якщо італійський народ хоче мати мир, говорило радіо, він може його мати на отсих умовинах: 1) безумовна здача фашистівського уряду й армій Осі; 2) свобода для італійського народу вибрати собі такий нефашистівський уряд, який йому подобається.

МУСОЛІНІ ВИДАЄ ЗАКЛИК ДО ІТАЛІЙЦІВ

Римське радіо видало заклик Мусолінія до італійців на Сицилії, в котрім він каже: „Я духом з вами в цій знаменитій боротьбі в обороні батьківщини й з тим за свободу Европи".

Італійська новинкарська аґенція Стефані поширює пропаґанду проти Аліянтів у формі меморіялу про 12 умовин, які нібито Обєднані Держави задумують накласти на італійський народ. Мовляв, Аліянти не тільки будуть домагатися здачі армії й фльоти, але будуть закривати університети й забирати італійські посілости в Африці й на Егейськім морю.

Поза цю пропаґанду італійське урядове радіо подає італійцям ніяких просто новинок про наступ боїв на Сицилії. Часто навіть говориться про ці бої як про місцеві сутички, а зате звертається увагу на схід.

ТІЛО СІКОРСКОГО ВИСТАВЛЕНО В ЛОНДОНІ НА ПУБЛИЧНИЙ ВИД

Тіло польського премієра ґенерала Сікорского, котре перевезено до Лондону на польськім военнім кораблі, зложено на катафальку в палаті президії ради міністрів польського уряду на вигнанні. На жалібнім богослуженню були приявні представники аліянтських урядів.

ТУРЕЦЬКА ПРЕСА ВИТАЄ СИЦІЛІЙСЬКУ КАМПАНІЮ

Всі 14 турецьких ґазет, що виходять у столиці Туреччини, сповістили про інвазію Сицилії великими новинками й передовицями. Називають її зворотним пунктом світової війни. „Від 3. години ранку в суботу, „писала про-демократична „Єні Сабаг", „Італія почала збирати плоди свого союзу з Німеччиною. Міт про незгоду між Росією й її аліянтами пропав". Пів-офіціяльний „Аксем" замічує, що в аліянтській кампанії на Сицилію не бере участи французька армія; видно, каже часопис, її держать на важніші події, в справі котрих до Вашингтону приїхав Жіро.



ВИТАЮТЬ КОРОЛЯ. — Величезні товпища народу вийшли на привітання британського короля Юрія, коли він відвідав місто Валету на острові Мальті. Король відзначив при тій нагоді багато мешканців цього острова, що славиться найбільше бомбардованим островом у світі. (На світлині короля показує стрілка).

АЛІЯНТИ НАСТУПАЮТЬ НА ГОЛОВНІ МІСТА СИЦИЛІЇ

ЗАНЯЛИ В НЕДІЛЮ СИРАКУЗУ Й 9 ІНШИХ МІСТ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Десять міст заняли аліянтські війська в своїм правильнім поступі наперед на Сицилії в неділю. Від міста Лікати, на полудні, до Сиракизи на південному сході, британські, канадійські й американські війська консолідували свої позиції на побережжю.

Ворожий спротив стає сильніший. Між іншим ворог робив 7 протиатаків повзами, котрих тягар понесли передусім американські війська й котрі всі були відбиті. Забрано понад 6,000 бранців.

Всеж таки Аліянти мають багато доказів на те, що ворог збирається до поважнішого удару на наїзджаючі сили Аліянтів. Осередком атаку буде відай місто Аґріджентo, що лежить яких десять миль на захід від американського крила коло Лікати; там видно поважні концентрації ворожих сил.

Заняття Сиракузи має велике значіння для дальшої кампанії на Сицилії. Тут Аліянти дістали добрий порт з відповідними приспособленнями для виладовування важкого военного риштунку й посилень без огляду на погоду.

При заняттю Лікати американці втратили всего чотирьох вояків. Ворог пробував ставити опір, але як тільки блиснули його батерії, негайно по них били гармати з американських кораблів і заставляли їх замовкати.

Аліянтські повітряні сили, виконуючи завдання закривати наїзджаючу армію, зострілили 45 ворожих літаків, втративши при тому всего 9. У боях над побережжями британські літаки „Спитфайерс" знищили 24 ворожі боевики. Інші літаки розбили 400 наладованих військами й военними матеріялами троків, а ще інші бомбардували Катанію та летничі майдани на Сицилії й в південній Італії.

Генерал Айзенговер, начальний командант аліянтських військ, переїхав британським кружляком на Сицилію й відбув інспекцію прибережних приспособлень. На Сицилію прибули теж американський генерал Петон та британський ґенерал Монтґомері.

НЕ СПОДІВАЮТЬСЯ СКОРОЇ НІМЕЦЬКОЇ ДОПОМОГИ ІТАЛІЙЦЯМ.

ЛОНДОН. — Британські військові обсерватори передбачують великі труднощі для німецької допомоги італійським союзникам. Навіть якби німці хотіли італійцям помогти, їх допомогу буде здержувати злий стан залізниць, розбитих аліянтськими рейдами. На думку обсерваторів, німцям треба би принаймні пять днів на перевезення до Італії чотирох дивізій з Балкану, нащо одначе німці ледво зважуться з огляду на важке положення окупантів в тій частині Европи.

ВОРОГ ЗАТОПЛЮЄ ШПИТАЛЬНИЙ КОРАБЕЛЬ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — У суботу ворожі бомбовики затопили аліянтський шпитальний корабель, що стояв з усіми світлами три милі від побережжя Італії. Коло 400 ранених було на кораблі підчас бомбардування. Їх удалося перевезти на інші кораблі.

АЛІЯНТИ ЗАТОПИЛИ КРУЖЛЯК І 3 НИЩИТЕЛІ КОЛО СОЛОМОНСЬКИХ ОСТРОВІВ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА ПІВНІЧНО-ЗАХІДНЬОГО ПАЦИФІКУ. — У новій битві у заливі Кула в центральній частині Соломонських островів затоплено ще один японський кружляк і три нищителі. Затоплено теж відай ще два інші японські нищителі.

Комунікат ґенерала МекАртура каже теж, що Аліянтські війська піймали в пастку й знищили японський ґарнізон на півострові Драгон. У боях над японською базою в Мунді аліянтські летуни в бою з 20 японськими боєвиками зострілили 5 літаків.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ БЮТЬ ПО ДОВОЗІ НА КІСКУ.

ВАШИНГТОН. — Аліянтські летуни затопили або ушкодили яких 280 миль від заливу Голца на Атту чотири вантажні японські кораблі, що видимо довозили провіянти й амуніцію на японські позиції на острові Кіска. Один корабель затоплено, другий оставлено в потапаючім стані, а два інші ушкоджено.

НІМЕЦЬКИЙ НАСТУП У РОСІЇ СЛАБНЕ.

ЛОНДОН. — За російським комунікатом, німецька офензива, що почалася 8 днів тому й спричинила німцям „кольосальні втрати", починає слабнути. Німецькі війська атакують щоправда далі в околицях Орела, Білгороду й Курська, але їх наступи щораз слабші.

Російська команда каже, що в боях у понеділок німці втратили 122 повзи, такщо досі в новій офензиві вони втратили разом 2,622 повзи.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокє число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Інвазія Европи Почалась

Коли в суботу ґенерал Айзенгавер подав ґазетярам вістку, що аліянтська інвазія Европи вже почалася інвазією італійського острова Сицилії, вістка певно поразила весь світ, не дивлячися на те, що її ждали від довшого вже часу. Адже тут сталося те, про що пропаґандисти Гітлера довго говорили, що Аліянти на це не зважуться. Атже тут рішилися на інвазію морем ті, котрих назвав військовими ідіотами Гітлер, котрий не важився на щось подібне, дарма що він себе вважає найбільшим модерним мілітарним переможцем.

Інвазію Сицилії Аліянтами названо слушно „найбільшим й найризиковнішим підприняттям в військовій історії", бо тут наступаючі війська мали проти себе наймодерніші оборони на морю, на суші й в повітрі. До того наїзджаючі війська мусіли переплисти широке море, наражаючися по дорозі на напади оборонних сил. Кільканацять місяців тому Гітлер не рішився на подібну інвазію Анґлії, хоча тоді оборона Британії була далеко слабша, ніж тепер оборона Сицилії, і хоча німецьким військам тоді треба би переплисти морем далеко меншу дорогу. Коли Аліянти рішилися на інвазію, не зважаючися на всі подібні трудноші, то цим вони дали доказ, як серіозно вони розуміють свою обіцянку добуття Гітлерівської „твердині Европи" і визволення европейських країв з лабет націзму й фашизму.

Перші доспіхи Аліянтів на Сицилії є вже великою воєнною перемогою, бо підприняття вимагало координації летунських, морських і сухоземних військ на кольосальну скалю. Про величину операцій свідчить хочби те, що для перевозу й піддержки сухоземних військ треба було сконцентрувати на морю армаду з 2,000 кораблів. Уже командування такою силою є ділом, яке вимагає великанських підготовань і кольосального ума для переведення. Висадженням військ з такої маси кораблів на 100 миль довгий фронт є теж кольосальним підприняттям, якого рівного відай нема в історії людства.

Всеж таки великий доспіх цього підприняття не повинен нас наповняти безмежною самопевністю. Не означає він ще, що так легко й гладко, як пішла перша стадія інвазії Сицилії, піде інвазія всеї Европи. Як кажуть навіть самі аліянтські полководці, поки ми будемо могти говорити про певну перемогу, ми можемо ще сподіватися поважних труднощів, великих утрат, різних невдач. Одначе, початок уже зроблено. Перший крок до закінчення війни поставлено, і зроблено його справно, легко, без помилок і безпотрібних жертв, і це нам дає забезпечення, що вся кампанія буде остаточно доведена до переможного кінця.

Расово Несконсолідована Нація

Недавні вибухи пристрастей між білими та чорними в Дітройт, а попередно вибухи між мексиканцями та білими американцями в Каліфорнії, викликали поважну застанову між провідними умами Америки. Появилися найсамперед звіти комісій федеральних, стейтових, а то й приватних, або інформації приватних одиниць про настрої між расами. На зверх виглядає, що ненависть вибухла тому, що обі раси занадто близько стрінулися в часі перелюднення в тих околицях, де вони перше не стрічалися. Це лише поверховна оцінка. Вона стверджує ту правду, що між обома расами панує нехіть і, що треба лише якоїсь притоки, щоб ця ненависть спалахнула.

Отже саме йде про оту стихійну нехіть однієї раси до другої, все одно, чи білої до чорної, чи навідворот. Люди, познакомлені з расовим питанням на полудни, розуміють його і там якось відносини уложилися. Хоч відчувається несправедливість трактування білої раси вище чорної, але в практиці одні й другі себе взаємно толерують, як уже не шанують.

Інакше почуваються обі раси тут, в північних стейтах. Чорних тут обмаль, а коли вони в деяких містах, як от у Ню Йорку, замешкали цілі дільниці міста, то місцева влада вміє теж справи наладнати.

Гірше є в тих місцевостях, де расові ріжниці щойно укладаються. Як у Каліфорнії, так і в Дітройт, розрухи викликали самі білі своїм незрозумінням психіки чорних. Чорні могли бути першими, що віднеслися ворожо до білих, але білі виказали брак такту. Обиду, нанесену чорним білому, треба скорше стерпіти, ніж обиду білого супроти білого. Чорна людина є далеко відстала в своїм умовім розвитку від білої, бо не було ще часу їй перебути таку еволюцію, яку перебули білі. На це треба довгого часу, може і століть. Отже, якби білі розуміли умовий стан розвитку чорних, то вмілиб такиж з ним і відповідно повестися. На всякий випадок не треба шукати притоки до відплати, до пониження, до пімсти.

Критика, яка появилася з нагоди расових розрухів, виказує, що провідні одиниці розуміють своє завдання. Вони вказують, що расово американська нація не є ще сконсолідована, не зґармонізована. Тому треба шукати способів до порозуміння. Найважнішим кроком до зрілого трактування справи є щирість та вітвертість провідників як білої раси, так і чорної. Звичайно, там де це питання виринає, зійдуться провідники обох спорючих сторін, наговорять собі купу компліментів, заґласкають справу, приплескають і лишають її на Божу волю.

А тут навпаки, треба вітвертости. Треба відшукати причин нехоти чи непорозумінь і шукати розумних способів їх усунення. Слушно підносять, що треба найсамперед завести рівність у школах. Хай чорні й білі вчаться толеранції та взаємного пошанівку змалку, а тоді на старші літа, як доростуть, будуть себе розуміти, толерувати а то й шанувати.

Це є в інтересі самих рас, в інтересі культури та в інтересі цілої держави, коли вона має бути одноцільною модерною нацією.

Проф. Микола Чубатий.

Як д-р Бенеш Розуміє Повоєнну Демократію?

Повторюють старі блуди.

Бувший чехословацький президент д-р Е. Бенеш приїхав недавно до Америки та почав обїздити кольонії чехів та словаків. Його приняття на американськім континенті різне. Словаки назагал ставляться до д-ра Бенеша холодно; цеж він, а не хто другий був тим, що не додержав обітниці, зробленої словакам вчасі першої світової війни, так званої Пітсбурської Угоди. Словаки за цілий час істнування Чехословацької Републики не дістали обіцяної їм самоуправи, навпаки чехи повели таку політику супроти словаків, як москалі супроти українців; вони не признавали навіть словаків за окремий нарід. Поняття чехословак в національному розумінню це такий самий нововтвір як „радянський народ" у Росії. Мало це фатальні наслідки для самої републики та для мира в середущій Европі, бо пхнуло словаків в обійми Гітлера, дарма, що ідеольоґічно вони чужі націзмови. Словаки завзяті католики, президентом держави є католицький священик о. Тісо, на жаль союзник націстичної Німеччини, з якою католицька церква все має постійні непорозуміння.

Нині д-р Бенеш дальше говорить тільки про чехо-словаків, немов забуваючи, що саме спричинило розвал та упадок Чехословацької Републики.

Але навіть багато чехів не приймає нині д-ра Бенеша як свого президента на вигнанні. Причина в тім, що д-р Бенеш в часі небеспеки своєї батьківщини повівся як президент держави не надто по геройськи. Він дав себе стероризувати Гітлерови та формально уступив, поручаючи навіть вибраного свого наслідника президента Гаху. Яку ролю нині відграє Гаха відомо; світ вважає його за чеського Квіслінга та за безвольне знаряддя Гітлерового намісника в Чехії. Річ природна, що такі переломові часи вимагали геройчної постави голови держави і це чехів озлоблює, може й не без слушности. Одно є певне, що поведення д-ра Бенеша як голови держави ніяким чином не дасться порівнати зі здецидованою поставою других голов держав, які впали жертвою націстичного наїзду, от хочби з гідною поставою грецького короля, югославянського чи навіть президента Польщі. Всі вони не віддали своєї батьківщини без бою, і хоч улягли перед переважаючою силою, то стали для підбитого населення моральною силою та захотою до опору аж до перемоги. Чи нинішні чехи під німецькою окупацією вважають ще Бенеша своїм президентом, це справа чеського народу.

Д-р Бенеш в часі двацятьлітнього періоду межи обома світовими війнами це був прикладовий тип дипльомата та політика померлої Ліґи Націй, в якій грав нерідко першу скрипку. Бувша Ліґа націй не лишила по собі добрих споминів справедливої інституції, що береглаб засад справедливости. Вона була інструментом двох сильних побідних держав з першої світової війни. Супроти українського народу ця Ліґа все поступала несправедливо. Бенеш знав всі входи та ісходи тайної дипльоматії Ліґи, що викривила ідеалістичні погляди американського през. Вилсона та приготовила другу світову різню. Такі самі закулісові ходи веде тепер д-р Бенеш, він вже нині шукає запевнень, котрий нарід кому має припасти, в чию неволю знов піти, дарма, що себе признає стопроцентовим демократом.

Д-р Бенеш та справа Карпатської України.

В своїх численних поїздках по Злучених Державах д-р Бенеш виголошує промови теж на тему майбутнього політичного устрою центральної Европи. Поміж іншими питаннями вчасі недавної своєї мови він теж торкнув справу Карпатської України. Перед чеськими та словацькими представниками заявив він, що справа „Підкарпатської Руси" для чехів вирішена. Бенеш сказав, що союзники вже тепер визнали Карпатську Україну за часть Чехословацької Републики, але що найважніше „головний союзник, що має в тій справі найбільший голос, рішив її дефінітивно".

Чи інші союзники признали Карпатську Україну Бенешови, цього нам ґоді ствердити, але замітне це, що для Бенеша істнує „головний союзник" себто червона Росія, що має ніби то по думці Бенеша мати дефінітивний голос вирішувати такі справи як та, чи Карпатська Україна малаб припасти Чехословаччині, чи ні.

Безумовно заява та вельми цікава тим, що д-р Бенеш веде дальшу ту закулісову тайну політику торгу народами чи їх частинами, що довела до цеї світової війни. Та не меньше важне, що для Бенеша Росія вже є тим диктатором, що признає краї та народи тому чи другому у підданство; от як у наміченім випадку Карпатську Україну Бенешови. Правда в Америці думають трохи інакше про волю народів, а Союзні Держави мають свою карту волі народів, що зветься Атлянтійським Чартером, яка нічого не говорить, щоб „головний союзник" мав якенебудь право дарувати частини народів комунебудь, які не є його власністю.

Еґоїзм чехів та їх русофільство.

Кожний правдиво ліберальний чоловік щиро співчуває з чехами, особливо співчуває з прямо траґічним ґеоґрафічним положенням чеського народу. Окружені з трьох сторін німецьким елементом, без виразних ґеоґрафічних границь, чехи найбільше виставлені на залив ґерманського світа у його „дранг нах остен", перти на схід. З тої теж причини чехи мусять шукати опертя проти ґерманського заливу у словянськім світі. Тим словянським сильним братом, що мавби принести чехам спасення, мають бути далекі москалі. А що москалі від чехів далеко і тяжкоб їм помогти чехам, то чехи у своїм еґоїзмі продалиб цілий світ в російські руки, коби тільки мати ту Росію ближче. Ідеалом чехів є мати спільну границю з Росією. Її можуть вони мати тільки коштом поневолення інших народів, в першу черґу українців.

Правда останні події з початку теперішньої світової війни показали, що москалі не надто спішилися на поміч чехам проти Гітлера, коли його залізні полки вмащерували до Праги, навпаки Сталін та Молотов скоро потім зробили зі спокійним серцем угоду з Гітлером та Рібентропом, а навіть на бажання Гітлера скасували чеську републику, закриваючи чеське посольство в Москві. Це не вилічило чехів з того сліпого русофільства. Русофільську політику веде д-р Бенеш дальше коштом усіх інших народів, що їм судилося жити поміж Московщиною та далекою Чехією. Річ природна, д-р Бенеш та багато чехів не признає по взорам „мейд ін Москав" українського народу як націю. Вони здебільша є противниками самостійности українського народу, д-р Бенеш очевидно віддав би Росії радо не тільки Західну Україну та балтійські держави, він теж мабуть нічого не мавби й проти совєтизації Польщі. Словом політика Бенеша нині на сто відсотків московська та протидемократична.

Вона вже нині дає плоди. Роспочаті розмови на тему федерації Польщі та Чехії перервані, бо цього не бажає собі червона Росія. В центрально-східній Европі витворюється нова область поневолених народів, а тим самим запальне місце, де зродиться нова світова війна, якщо справи направду булиб полагоджені по рецепті д-ра Бенеша. В результаті чехи мусять тратити симпатії усіх народів, що люблять свободу, бо стають чинником поневолювання інших народів.

Чи Карпатська Україна бажає собі чеського панування?

Таке питання повинен був собі поставити д-р Бенеш, коли старався у „головного союзника" про нове приєднання Карпатської України до Чехословаччини, якщо він по засадам справдішної демократії бажав би впорядкування повоєнного світа. Д-р Бенеш іде до Москви, ворога українського народу і з ним торгує живим організмом українського народу — Західна Україна Росії, Карпатська Україна мені.

Карпатська Україна приєдналася до Чехословаччини на підставі умови міжнародного характеру, що ґарантувала її повну територіяльну автономію. Цього свого зобовязання Чехословаччина ніколи аж до світової війни не виповнила, що було теж причиною, що перший ґубернатор Карпатської України д-р Жаткович уступив. Чехи свідомо підтримували на Карпатській Україні мовний хаос та витворили такий парадоксальний стан, що в одній школі вчили по українськи, в другій по російськи, в третій місцевим діялектом. Цей доцільно витворений хаос давав досконалу спосібність до чехізації краю та передовсім до економічної правдиво кольоніяльної експльоатації Карпатської України.

Національного відродження Карпатської України нічого не могло мимо того спинити, могутнє русло національного відродження вибухло з нечуваною силою, коли Чехословаччина розлетілася. Чеський нарід приняв націстичне панування без одного вистрілу, а „поранений брат", карпатський українець з оружям в руці виступив в обороні своєї волі. Коли чехи узброєні від стіп до голови з таким арсеналом середущої Европи, як заведення Скоди, піддалися без вистрілу, карпатський українець кинув визов могучому Гітлерови та перший роспочав безнадійну боротьбу проти Гітлерового сателіта Мадярщини.

Сотки українських хлопців положили буйні голови за волю Карпатської України, а тепер д-р Бенеш їде до Москви та купує собі землю, политу кровю геройчного народу, в нове чеське панування, якого ніхто не хоче.

Оскільки можна вносити з останніх подій, на Карпатській Україні істнує ще русофільська ґрупа, нині напевно найслабша, бо скомпромітувалася перед народом коншахтами з мадярами. Ця ґрупа очолювана американсько-підкарпатськими русофілами, не хоче приналежности Карпатської України до Чехії, тільки до Росії. Наймогутніша українська струя зазначила свою волю ухвалою конституційного Сойму Карпатської України 15. березня 1939 та бажає самостійности у злуці зі Західною Україною в Соборній Українській Державі. Ця воля припечатана кровю карпатських героїв.

Була ще на Закарпатті третя ґрупа, автономічна, репрезентована єпископом Стойкою та пос. Бачинським. Відповідає їй ідеольоґічно в Америці „Греко - Католицьке Соединеніє", яке недавно заявило, що не бажає ні чеського, ні мадярського панування, тільки самостійного державного життя Карпатської України, себто його жадання хоч убрані ще у форму консервативного русинства одначе на ділі не далеко відходить від домагання найсильнішої української струї власного державного життя по волі населення Підкарпаття. Соединеніє навіть заговорило про плєбісцит, в чім згідні теж українці.

Хто властиво тепер на Карпатській Україні є за Чехословаччиною? Ніхно! Мабуть за Чехословаччиною є одинокий чоловік, що сидить нині у Національній Чехословацькій Раді в Лондоні д-р Павло Ціборе. Припадково мав я спосібність пізнати цього чоловіка на терені міжнародного католицького життя. Є це чеський урядовець з бувшого земського уряду в Ужгороді. Людина цілком ніяких політичних переконань. Супроти українства зазначився тим, що на міжнароднім терені інтриґував проти українців Західної України та вязався зі всіми противниками українців, навіть з поляками. Моя думка, що він репрезентує тільки себе самого та свою посаду в земськім уряді й більш нікого.

Відношення українського народу до чеських посягань ясні. Підкарпатська Україна це частина українського національного організму і український нарід не має до дарування ніякого свого члена, навіть одного пальця, бо кожна втрата діймаючо болить цілий орґанізм. Практично кожний український чоловік мусить домагатися, щоб карпатським українцям була признана можливість вирішити плебісцитом, де хотять належати: До України за Карпатами чи деінде — до Мадярщини чи Чехословаччини. Мабуть чеські права тут найменше уґрунтовані.

ГРИГОРІЙ КВІТКА-ОСНОВ'ЯНЕНКО

ЩИРА ЛЮБОВ

22)

„Я його любила кріпко", росказувала Галочка: „і для нього, щоб йому щастя дати, пішлаб на усяку муку. Не легка мука, як я і заміж пішла, щоб його відлучити від мене. Пішла і сама не знаю, за кого йду і длячого йду. Точнісінько, як у сні була! Нічого не розберу, що робиться, а усе поспішаю... Не схаменулася і заміж пішовши. Усе ніби я не у свойому умі була. Як ось приїхав і Семен Іванович. Як я вийшла до нього, що з ним говорила, нічого не тямлю, бо на мене затим прийшла така гарячка, що я шість неділь не уставала. Думали, зовсім вмру!

„І одужавши, я не приходила до ума. Усе мені було тяжко, усе важко! Нудьга замучила. Часом було не знаю, що це за чоловік? А це був мужик мій. Тільки було батенько — нехай царствує! — розговорить мене, то я хоч наплачуся добре, то мені і лекше стане. А то хоч крізь землю, хоч світ за очима пійти! Така біда була!

„Аж ось Господь дав мені хлопчика. Якось то прийшлося, що новонародженому дали імя Семен. Я зрадувалася і прийшло мені на думку, нехай він буде Семена Івановича хрещеник. Батенько мене послухав, а Микола, мужик мій, той і давно! Він ще й тепер мені у вічи дивиться, чим мені угодити.

„От ми і покумалися з Семеном Івановичем хоч за-очи. Щож? З першого хлопця з мене як рукою зняло. Я перестала журитися, стало мені легко дихати: я почала розуміти, що я вже мати, що треба думати об дітях, та дальше-дальше і вдарила лихом об землю.

„Не хочу брехати, частісінько думала об Семені Івановичу, споминала, як ми з ним спізналися, і здавалося мені, що у ті пори, як я була з ним, що я не по цій землі ходила, а по іншій, по золотій, між прекрасними цвіточками. Здавалося, що й сонечко ясніше світило і тільки на нас на двох і сяло, і веселість і радість нам подавало! Далі я неначе упала у якусь яму, де темно, пусто, мов у гробі!... Що робилося зо мною? нічого не тямлю!

„Як вийшла з ями, світ мені піднявся. В мене є муж, чесна, добра душа, шанує, любить, береже мене, пилині не дасть на мене пасти; в мене хлопчик, синочок, втіха моя!... Далі-далі — мені усе лекше, усе веселіше. В мене і дочечки: ото Наталку бачили? Другий рік замужем, на подолі; ото її і дитина. Друга дочечка підростає і теж буде красива. Мої дочки, кажуть, по мені пішли, у великій славі," усміхаючись росказувала це Галочка.

„Старший хлопець, Семен, парень друзяка. На той рік, діждемо, будемо женити Інші хлопята підростають: інший у реместві, а інший письма вчиться.

„Батенька поховала, та вже тоді, як огляділася і у розум прийшла. Він потішався унучатами, веселився, глядючи, що я перемогла своє лихо і жила у щасті, не думаючи колинебудь його мати. Благословив нас, дякував мені, що я не вийшла з своєї волі долі, не захотіла панею бути, і упокоївся на віки.

„З Миколою ми живемо, як Бог нехай дає і усякому. У нас одна думка, одна воля, одна душа. Нема у нас не тільки сварки або лайки, та й не чули ми одно від одного противного слова. Живемо, багатіємо, маємо діточок добрих, слухняних, і за усе хвалимо Бога!"

— А Семена Івановича часто згадуєш? спитав я.

„А якже? Усяк день молюся за нього, щоб йому Бог післав щастя за те, що він мене хотів, по його думці, щасливою зробити. Тепер, як чую, що він щасливо пожива, і що Бог і його благословив діточками, такими же добрими, то мені на серці стало весело. А то було не без того, що журюся, не чувши про нього нічого. Весело мені і те, що він мені дякує, що зробила для нього моя щира любов!"

Сама істинна правда була усьому, що я отсе росказував. Ще й теперички є у Харкові на Гончарівці старі люди, що чули від батьків своїх, а декотрі і сами знають цю Галочку і що з нею і як поводилося. Пан-отця її по вуличному звали і Литвином, так і вона від того звалася „Литвинівна". Двір Олексія Таранця був саме на вулиці „Довгальовка", що на Гончарівці, і часточка його під двором міщанина Головина, супроти Сірикового двора якраз; а більша часть відійшла на площу, де стоять жандармські конюшні.

Обіцявся мені чоловік і тих пісень дістати, що на Галочку Таранцівну посклали тоді люди, усе вихваляючи її, яка то вона була красива. Так коли дістане, то я їх денебудь приткну, щоб нашої Ганчарівки слава не гинула.

(Кінець).

Незвичані Заняття Американських Моряків

ВАШИНГТОН. — До Америки прибуло три поїзди американських моряків. Вони вернули з Алевтських островів, на котрих перебували майже цілий рік. Всі є на відпустці, після котрої знов вернуть до служби, але сорок відсотків з них заявили, що вони не раді будуть вертати на Алевти, бо там дуже зимно. В розмові моряки говорили, що вони воліли б їхати деінде. Розуміється, не всі, бо багато з них призвичаїлося до зимного клімату і кажуть, що їм там було дуже добре. Тільки ті люди, що вродилися й виросли в південній части краю, не зносять зимна; хто походить з північної части, йому дуже легко привикнути.

Повернувші з Алевтів моряки чуються дуже щасливі з того, що їм вдалося дістати відпустку, бо вони на Алевтських островах тяжко працювали і робили все, що було треба. Крім звичайних обовязків моряки мусіли будувати й удержувати в порядку пристані, тимчасові бараки, укріплення тощо. В нормальні часи моряки цего не роблять, але в воєнні мусять. Тепер ніхто не знає, що саме його заставлять робити. Особливо далеко на островах. Там не оглядаються за спеціялістами. Як треба щось збудувати, то всі беруться за роботу і в короткому часі ви бачите тимчасову пристань, військові бараки, шпиталь і таке інше. Наші моряки всьо потраплять зробити. Більшість з них була приділена до конструкційного корпуса і працювала при відбудові пристані Дач Гарбор. Деякі були на острові Амчітка і перебули ніпонський воздушний напад. Вони вже знають, що значить війна і кажуть, що по урльопі вертають назад або зробити з ніпонцями порядок.

Найцікавіші речі оповідали повернувші з Алевтських островів нурці. Вони кажуть, що морська вода тєї части Тихого океану є дуже зимна і коли нурець спуститься 108 стіп, то стає так зимно, що не можна витримати. Навіть кисень замерзає і нема чим дихати. Нурці там дуже мучаться, але мимо великих невигод і прикростей вони в останнім році виконали велику роботу. Направили поважну кількість американських кораблів і повитягали ті, що були затоплені. Ніпонці недоцінювали здібности американських моряків, але тепер вже переконалися, що їм не можна з нами рівнатися.

Нурці оповідають, що в Тихому океані біля Алевтських островів живуть різного роду морські потвори, з якими наші моряки-нурці мусять зводити боротьбу. Шеф будівельного корпусу Филип Генлей з Лос Анджелес каже, що він одного разу пірнув у воду і натрапив на октопуса, який кинувся на нього з цілою силою. Генлей дав знак, щоби його витягнули, але октопус тримав його за ноги і доперва під верхом відчепився. Генлей говорить, що він був у страху, бо октопус був дуже великий і так сильно крутив йому ноги, що якби його не були нагло витягнули, то хто знає, щоби з ним було сталося. Ця страшна потвора не жартує і як нурець не має коло себе якого острого обєкту, або ножа, то октопус скоро з ним справиться. Нурці завше беруть з собою щось таке чим можна себе оборонити, але Генлей каже, що він тоді нічого не мав в руках, бо був пірнув витягнути з води якийсь прилад, що несподівано випав з рук одному робітникови.

Генлей вже старий і досвідчений нурець. Він нераз спускався на дно моря і неодну річ бачив. Він каже, що на півночі нема таких великих октопусів, як на півдні, але вони страшні і небезпечні. На півночі октопуси бувають десять стіп величини, але дуже швидкі і їх треба стеречись. Розуміється, що маючи в руках ніж, чоловік легко може дати собі з ним раду, але бувають випадки, що як октопус нападе чоловіка тоді, як він занятий і не бачить, що на нього чигає морська потвора, то в таким випадку може бути зле. Нурці це дуже добре розуміють і, спускаючись на дно моря, вони є до всего приготовані.

В розмові з повернувшими до Америки нурцями виявилося, що вони мусіли часто працювати у воді при температурі від 18 до 46 степенів нижче зера. Не кожний з них міг це легко перенести і бували випадки, що кисень замерзав на протязі чотирьох мінут. Шеф Аршанд говорить, що зразу американські моряки-нурці не могли витримати зимна, але згодом привикли і не нарікали, що їм зимно. Впрочім тепер війна і неодин з нас робить те, чого в нормальні часи ніколи не робив би. Вороги не перебирають в средствах, щоби нас знищити, і ми мусимо виконувати те, до чого нас заставлять умовини.

Командуючий морським конструкційним корпусом на Алевтських островах Аршанд казав, що наші моряки є до всього здібні. Вони скоро привикають до найгірших умовин і виконують своє завдання з великим успіхом. Він говорив, що одного разу американський вантажний корабель наїхав на морську скелю і розбився. Він дав приказ рятувати залогу і старатися полагодити знищену на кораблі машинерію. Це було незвичайно тяжко виконати, бо корабель, хоч і не потонув, але був наповнений водою і було тяжко до нього приступити. Нурці його оглянули і взялися до роботи. По якімсь часі корабель врятовано, направлено і відправлено власною силою до Бремертон, у стейті Вашингтон. Ця пригода трапилася біля Дач Гарбору й наші моряки були дуже вдоволені з того, що їм вдалося врятувати залогу і направити тонучий корабель.

На запит, як ставились до наших моряків місцеві люди на Алевтських островах, Аршанд відповів, що вони перестерігали нас перед тріскучою зимою і говорили, що ми „не потрапимо її перенести". Однак вони дуже помилилися, бо ми скоро привикли до зимного клімату і виконали свою місію з великим успіхом. — (ОНА)

Резолюції з Першого Все-Канадійського Конґресу КУК

РЕЗОЛЮЦІЯ Ч. 8.

Тому, що в інтересі канадійського громадянства є посилювати та розвивати найкращі та найвижчі елементи культури, яку канадійський народ здібний творити; і

Тому, що кожну осібну групу канадійців треба заохочувати до вкладання всього свойого найліпшого в цілі розвитку спільної канадійської культури; і

Тому, що канадійські українці принесли з собою деякі найкращі та найбагатші складники культури, наслідки та традиції, що розвивалися й були зберігані впродовж одинадцять сторіч;

Постановляється, щоб цей Конгрес заохочував канадійських українців затримувати найкраще з тієї культури й традицій у Канаді та щоб робити потрібні зусилля в цілі змішання їх із іншими культурами, щоб евентуально канадійці могли розвинути багату мозаїку нашої спільної канадійської культури.

РЕЗОЛЮЦІЯ Ч. 9.

Признання Канадійським Українським Піонірам.

Тому, що 1941 року припало Пятьдесятріччя прибуття українців у Канаду і

Тому, що перші українські піоніри заслужили собі певне місце в канадійській історії й стали дорогими для усіх нас за їхню відвагу, віру в себе, стійність і самозречення від вигоди, щоб лише якнайбільше причинитися до розбудови Канади і здобути гідне місце в канадійському суспільстві для своїх нащадків;

Постановляється, щоб цей Конгрес уклінно вшанував піонірського духа тих цінних канадійських українців і прирік, що ми так провадитимемо наше діяння для будуччини, щоб воно було гідне піонірського духа батьків, в цілі скріплення нашої позиції серед канадійської нації, як знатних й відповідальних членів канадійського суспільства;

А далі постановляється, щоб наші церкви, часописи та суспільні й культурні організації уважано тими, що виконали незаступиму роботу для піонірських громад.

РЕЗОЛЮЦІЯ Ч. 10.

Канадійські Українські Організації.

Тому, що Комітет Українців Канади, що складається з пятьох домініяльних організацій, виконав неоцінену роботу для Канади та найбільше помагав канадійським українцям в їхніх особливих проблемах;

Постановляється, щоб цей Конгрес Канадійських Українців висловив своє одобрення праці, зробленої Комітетом Українців Канади та щоб підтримувати його дальші зусилля і його роботу для добра канадійських українців і для добра Канади.

РЕЗОЛЮЦІЯ Ч. 11.

У Справі Капелянів.

Тому, що багато наших синів є в канадійських збройних формаціях; і

Тому, що канадійські українці з правила належать до двох головних церковних установ, цебто є греко-католиками і греко-православними; і

Тому, що лише два капеляни греко-католицького й два греко-православного обряду обслугують вояків тих обрядів, і то лише в Канаді, а немає ні одного (капеляна) замором;

Постановляється, що булоб дуже побажаним дальше назначення капелянів греко-католицького та греко-православного обряду, а особливо в цілі обслуги вояків, які тепер находяться за морем;

А далі постановляється, щоб копію цієї резолюції вислати Департаментові Державної Оборони для належного розгляду та негайної акції.

Додаткові Резолюції Ухвалені на Першому Все-Канадійському Конгресі Українців Канади.

1. Перший Все-канадійський Конгрес Українців Канади отцим однодушно стверджує, що Комітет Українців Канади є єдиним повноправним заступником і речником всіх українців Канади, заступлених в ньому пятьма домініяльними організаціями Українців Канади. Цей Конгрес одночасно одобрює дотеперішню працю Комітету Українців Канади і уповажнює його на майбутнє діяти в характері представництва Канадійських Українців.

2. Принявши під увагу офіційне проголошення Університету Саскачевану про заснування при тім Університеті катедри української мови і літературних форм, цей Конгрес висловлює признання в імені Канадійських Українців Сенатові Університету за цей крок високої культурної важности так для Українців Канади, як і для канадійської культури взагалі.

ГОЛЯНДСЬКІ НАЦІСТИ ЗАТРІВОЖИЛИСЬ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Голяндські круги в Лондоні дістали вістки, що поклонники Гітлера в Голяндії в великім страху. Вони були певні того, що Гітлер виграє війну і, як нацисти окупували Голяндію, то прихильники тоталітарної системи помагали їм організувати державний апарат. Голяндські квіслінги були перенялись нацизмом до того ступня, що уважали кожного голяндця не націста, зрадником народу.

Так було в самих початках німецької окупації. Тепер вже цього нема. Обєднані Держави кризу перебули, зорганізували добру армію, наладнали продукцію воєнної зброї і приступають до рішучої розправи з нацистами. Голяндські квіслінги бачать, що надходить біда і починають розбігатися. Офіціяльний орган нацистської партії в Голяндії нарікає, що багато партійних членів слухає закордонних новинок і переймається ними до тої міри, що як так буде далі, то нацистська партія не може числити на успіхи.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БРУКЛИН, Н. Й.

Пошанували заслуженого громадянина.

Минулої неділі наш місцевий український національний дім обходив рідке свято-ювилей. Члени та прихильники цього дому, а також і позамісцеві гості зійшлись в числі коло 100, щоб пошанувати працю основника та теперішнього предсідника дому п. Ю. Павчака. При обіді, що його приготовили членкині цього дому, присутні довідались, що заряд дому вже віддавна носився з думкою відвдячитись п. Павчакові в якийсь спосіб за його велику працю, яку він вложив при основанню дому. Як заявив заступник предсідника дому, п. П. Дубовецький, то саме тепер трапилась добра нагода провести цю думку в життя. Бо якраз тепер припадає 35-ліття подружого життя панства Павчаків, а також 57-літні роковини уродин п. Павчака, отже заряд дому рішив використати цю нагоду та влаштувати це приняття. Для переведення цього свята-ювилею п. Дубовецький покликав п. І. Малика. Першим бесідником був місцевий парох, генеральний вікарій о. А. Лотович. У своїй бесіді о. Лотович підніс заслуги п. Павчака для місцевої громади, зазначуючи, що повстання місцевого українського національного дому треба завдячити в першій мірі п. Павчакові. Його ініціятива, його велика енергія, його витривала та послідовна праця доконали того, що громада має тепер свій гарний дім.

З гостей промовляли пп. Д. Галичин, Р. Олесницький і д-р Л. Мишуга. Гром. Д. Галичин згадав про ту працю, яку вклав п. Павчак для розвою У. Н. Союзу впродовж останніх 30 років, як член, як відділовий урядник, та як колишній головний контрольор У. Н. Союзу. Зокрема підчеркнув Д. Галичин заслуги п. Павчака на полі культурно-освітнім, якій то праці він посвячував багато часу, ставши членом Просвітної Комісії, що була створена з рамени У. Н. Союзу ще в 1912 році.

Д-р Л. Мишуга зазначив, що найбільша заслуга п. Павчака є в тому, що він був завжде карним та здисциплінованим рядовиком нашого суспільства, а тому не було тут в Америці за останні десятки літ ані одної нашої важнішої акції, в якій п. Павчак не брав би активної участи, та не посвячував би свойого часу, гроша та труду для загального добра.

Гром. Р. Олесницький сказав, що найкращим памятником та живим свідком громадської праці п. Павчака є цей гарний дім, який тепер має бруклинська громада, а який повстав завдяки невтомній праці та стараннями п. Павчака.

Опісля промовляли ще кількох місцевих громадян, та складали побажання панству Павчакам з нагоди 35-літнього ювилею їх подружого життя.

У часі приняття панував надзвичайно милий настрій. Це був ювилей подружжя зо старокраєвими звичаями. Були дружки, свахи, весільні співи, був і коровай.

При кінці забави забрав слово ювилят Ю. Павчак та подякував присутнім за цю приємну несподіванку, яку зроблено для нього та його дружини, влаштуванням цього приняття. Я ніколи не сподівався і не чекав якоїсь заплати чи подяки за мою громадську роботу. Я робив тільки те, що робить і що повинен робити кожний громадянин, свідомий своїх обовязків супроти своєї громади, своїх організацій та свойого народу, закінчив п. Павчак.

Перед закінченням ювилею п. І. Малик візвав присутних до збірки, яка принесла $93, і яку призначено на малювання дому.

Присутній.





ПШЕНИЧНИЙ ФАРМЕР.—Посуха, саранча й інша язва справляє багато журби фармерам у Тексасі, з котрих дехто думає, що сегорічний збір буде на мілон бушлів менший, від збору в минулому рації, Джов Баб Брелі зо Стретфорду, Тексас, думає, що сегорічні збори не будуть такі злі.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МУЗЕЙ ДЛЯ НАС УСІХ — ЧИ Й ДЛЯ МУЗЕЮ МИ ВЖЕ ВСІ?

Є різні пересуди в різних людей. Ось дехто каже: „Музей тільки для вчених — для людей невчених він не представляє ніякої вартости". Чи не правда? Чи дійсно воно так? — Відповідь на це можна знайти в одній галерії найславнішого на світі Ватиканського Музею. Там написано такі слова: „Docti legunt in scripturis, indocti vero in picturis", себто: „вчені чтають в книгах, а невчені в образках".

Під словом „образи", автор цієї написи розуміє такі речі як ношу, малярство, кераміку, різьби; одним словом все те, що знаходиться в музею крім книг.

Отже, музей вчить вчених і невчених, бо для одних і других музей, як каже Вебстер, це „a building, or a part of one in which are preserved and exhibited objects of permanent interest in one or more of the arts and science."

Але є в декого й інший пересуд. Ось наприклад: Було це минулого року в неділю 15. лютого. „Куди ідете, отче?" — питає мене один нюйорчанин, як я чекав на собвей. „Іду на нюйорсько-джерзісітські вечерниці" — кажу. „А! Вечерниці на дохід Музею в Стемфорді. О, єс, я читав в пресі: та знаєте отче, мені якось дивно, як то вечерниці з музеєм погодити. Вечерниці чейже, це щось весельє, а музей занадто поважне, то лише стариною пахне; для молоді вечерниці, то так, але музей — це вже для старих..."

Тут я хотів йому перебити, та він поспішно цікаво запитав: „А що ви будете там робити на вечерницях?"

„Та маю мати промову" — відповідаю.

„А який спів, про що будете говорити?"

„Та дещо про музей" — кажу.

„Аґі!", каже мій добродій, „то якась чудасія... на вечерницях про музей говорити, то диво диво..."

Не було часу на дальшу розмову, бо вже надїхав собвей... „Ну, бувайте здорові", кажу, „але прийдете на те диво, то послухаєте, може й постанете собі..."

Чи він прийшов, не знаю, та одно лиш знаю, що в салі було повно людей, старших і молоді. Вечерниці увінчались успіхом і таки цими Вечерницями молодь добре започаткувала цьогорічну Кампанію на наш Музей.

Вже рік минув від Вечерниць в користь Музею, а від того часу нераз я бачив, як наш Музей в Стемфорді відвідувати не лиш старші, але густочасто приїзджала сюди молодь і то з різних міст.

Ось недавно з Грейт Медовс, Па., одна молода панна разом зі своїми товаришками з Ню Йорку й Ньюарку, оглянувши Музей, так мені сказала: „Поїду до дому та розкажу всім, бо я сама на власні очі виділа, що це таке наш Український Музей".

Здається, що й справді вона порозказувала, бо ось в минулу неділю приїзджають до нас гості, щоб оглянути Музей. Самі молоді „Дочки України", молодечий відділ Союзу Украінок з Бруклина.

„Як вам подобався наш Музей?" — питаю. „O, Father, now we see that all our people should wholeheartedly support this institution..."

„А я по українськи підписалася" — додає ще одна втішно.

Вечером відїзджають, прощаються з директоркою Музею, зі Сестрами... „А прошу ще й іншим переказати, що ми гостям раді..." — „O, yes, we certainly will..."

Поїхали... а мені прийшли на гадку слова нашого старенького Митрополита, як ще в 1938 р. по студіях в Римі я вертав назад до Злучених Держав і відвідуючи Галичину, мав честь бути на авдієнції в Князя нашої Церкви.

Памятаю, начеб нині, як він тремтячою рукою благословив мене в щасливу дорогу. Він тоді між іншим сказав: Великого діла докона ваш Преосвященний в Америці, основавши Музей в Стемфорді. Там письменні й неписьменні черпатимуть любов до сього, що своє рідне, там старші будуть собі пригадувати рідний край, свою Україну, ще більше любитимуть свою церкву, свій обряд, а молодь пізнає нашу релігійно-народню культуру, традицію, історію; зрозуміють і американці, що ми нарід, бо музей все й всюди має неоцінену вартість для всіх.

Так, і справді; наш Музей в Стемфорді є і буде неоціненим скарбом для інтелігенції й простолюддя, чужих і своїх, старших і молоді, для нас усіх.

Та якщо Музей для нас усіх, то тепер, підчас продовження цієї Великої Музейної Кампанії лишається лиш одно питання для кожного й кожної з нас: ЧИ Й ДЛЯ МУЗЕЮ МИ ВЖЕ ВСІ?

о. С. Гриньох.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 30. червня 1943. року помер у 57. році життя

ВАСИЛЬ ТАРАС,

член і довголітний секретар Тов. Зап. Січи, від. 75 У. Н. Союзу в Дітройт, Міш.

Покійний походив зо села Пристань, пов. Жовква, Зах. Україна. До У. Н. Союзу вступив в 1919 році до відділу 229 в Скрентон, Па., звідки прийшов з переступним листом до відділу 75 в 1928 році. Покійний був щирим працівником для відділу і У. Н. Союзу і для цілої української громади в Дітройті.

Полишив в смутку жену, двох синів при американській армії, одного сина і одну доньку в дома. Похорон відбувся в суботу, 3. липня, при участи родини, приятелів і членів відділу 75, в укр. кат. церкві при Кліверт, а опісля на цвинтар св. Хреста. — В. П. П.!

М. Присташ, секр.

В неділю, 27. червня 1943. року помер в Картерет, Н. Дж., довголітний член Тов. Запорозька Січ, від. 342 У. Н. Союзу

ФЕДОР КОСМОВСЬКИЙ.

Походив зо села Війське, пов. Сянок, Галичина. Вступив до У. Н. Союзу 1919 р. Полишив у смутку жену Марію і сина Йосифа. Похорон відбувся в середу, 30. червня, в годині 9. рано, в грекокатол. церкві Марії в Вудбрідж. В похороні взяли участь Тов. Запорозька Січ і родина зо Скрентон і Ньюарк. В. П. П.! Секретар.



ЦЕ ЇХ ДІМ.—Американські військові урядники в Альжірі дали приказ американським воякам держатися осторонь від дільниці Касбаг, яко небезпечної для них. Світлина представляє звичайну в тій дільниці сцену: обдерта дитина спить на рамені свого батька. Таких сцен нужди в дільниці повно.

Пістряк у Світлі Найновіших Дослідів

Пістряк (рак) — це недуга, що їй в останніх десятках літ присвятила медицина може найбільше уваги. Справою розсліду лихих новотворів цікавляться не тільки вчені й лікарі-фахівці, але ввесь освічений загал. — На відтинку боротьби науки з пістряком іде цікавий змаг людського ума й людської волі з незбагнутою загадкою природи. Вислід цих оригінальних змагань на науковому полі має не тільки велике теоретичне значіння для біольоґічних наук, — він важний так практично для здоровля і життя міліонів людей.

І звідсіль уся атракційність пістрякової проблєми, — звідсіль стільки міліонів людських душ нетерпляче ожидає її розвязки й ставить до медицини вимогу — пізнати й поконати пістряка.

Зусилля дослідників пістряка пішли трьома шляхами. — Зрозуміння сути, причини й механізму повстання лихих новотворів, — прецизація діяґностики й змагання до найліпших успіхів у терапії новотворів, а передусім пістряка — це три головні напрямні досьогочасної канцерольоґії (науки про пістряка). У цих ділянках, в яких працює багатотисячна армія вишколених наукових клінічних працівників — маємо вже неабиякий білянс, хоча сама справа причини повстання пістрякової вканини — досьогодні для нас загадка.

Суть пістряка в тому, що від незначної причини здорова й біольоґічно нормальна клітина — в орґанізмі перетворюється у злосливу пістрякову клітину, яка згодом розмножується через розплід і творить пістрякову тканину.

Пістрякова тканина, що найрадше прибирає вид новотворового ґудза, — живе в орґанізмі життям злосливого галапаса й не лише брутально подавлює своє місцево найближче клітинне окруження, але, що гірше, — витворюючи своєрідні отруйні речовини, ділає теж на орґанізм, як на цілість і просто винищує його. — Життя пістрякової клітини, її структуру й окремий механізм пожвавленого розмножування розслідили та вивчили вчені незвичайно докладно, — тож сміливо можемо повторити за звісним дослідником новотворів і лавретом Нобелевої нагороди О. Варбурґом, — що ніякої клітини не знаємо сьогодні так точно, як клітину пістряка.

Вся увага вчених звернулась на причиновий момент, який змушує здорову клітину орґанізму перетворитись у злосливу клітину пістряка. — Для вияснення цієї сутньої причини повстав цілий ряд наукових теорій, з яких кожна висвітлює деяку скількість фактів і навіть експериментом попирає свої заложення, однак ніодна з них не в силі розяснити цілости пістрякових зявищ. Звідсіль існує сьогодні побіч себе кілька теорій про причину повставання пістряка. Усі ці теорії можна в загальному поділити на дві катеґорії — тобто на ґрупу теорій іритативних і теорії паразитарні. — Теорія іритативна, — або по нашому дратувальна — закладає, що клітина здорова перетворюється у клітину пістрякову під впливом часто повторюваного дратування і зовнішнього ушкоджування. — Це дратування може бути звичайни механічне, хемічне, актенічне (проміністе) — або яке інше.

Як приклад наводять пістряка долішньої ґуби у файкарів, що довгі роки держать у ґубах файку, спираючи її на долішній ґубі, — пістяра рентґенольоґів, що при своїй праці щоденно задразнюють свої здорові клітини променями Рентґена, чи теж пістряка калитки в робітників анілінового промислу. — Ямаґіва й Ічікава, а за ними й інші стали штучно викликувати пістряка у лябораторійних звіряток. Вони беруть миші й вперто помазують їм шкіру — тером, а по році таких практик зявляється в дратованому місці правдивий пістряк.

Інші вчені пішли шляхом паразитарної теорії й стали шукати якогось живого біольоґічного спричинника пістряка. — Пастер зробив колись у медицині переворот і наставив ментальність людей на бактерійну інтерпретацію більшости недуг. Багато науковців, а за ними й загал, вірить, що пістряк має свойого окремого бациля і, що скоріше чи згодом вдасться його віднайти. А тоді то можнаб уже спокуситися на поборювання пістряка при допомозі серольоґічних засобів.

Що якийсь час зявляються в медичній пресі публікації про найдення пістрякового бациля, одначе після якогось знову часу показується, що це чи інше нове відкриття не видержало наукової контролі й автоматично переходить на склад невдалих теорій. — Здогадні бацилі, що їх знаходили в пістряковій тканині, були здебільша не бацилями, але штучними витворами здеґенерованих клітин.

У 1933 р. д-р Бремер заявив, що в крові людей, хорих на пістряка, знайшов своєрідного мікроба величини 0.1 мікрона, який часто зміняє свою форму. Деякі вчені (д-р Клайст) — потвердили досліди Бремера, інші не знайшли для них підстав, або не висловили ще своєї думки. — Всетаки на фронті погоні за бацилем пістряка — слідне в останніх роках пожвавлення. — Ось Белов — зі соку звичайних помідорів вигодував культуру мікроорґанізмів і при їх помочі зумів викликати в щурів пістряка.

В остинньому часі д-р Ніколь Пенде спроваджує в науку про пістряка поняття вродженої предиспозиції до захоріння на лихий новотвір, без якої ніякі зовнішні чинники нездібні викликати пістряка. Пістряка трактує він не як хоробу місцеву, льокальну, але як хоробу, викликану динамічно-гуморальним перестроєм цілого орґанізму. Не сила в цих рядках популярно розяснити цю теорію, підкреслимо тільки, що склонність орґанізму до лихих новотворів не покривається з незамкненою ще проблємою дідичности пістряка. — Хоча розсліджування пістряка на дрібних звірятах звернуло увагу на його дідичення за звісними правами Мендля, хоча деякі родини людей виказують більшу захорувальність на пістряка — ніж інші — то всежтаки наука не визнає досі дідичности пістряка в людей.

Коли діло в таких практичних проблємах пістряка, як його вчасне розпізнання й успішне лікування то в ділянках цих зробила медицина неабиякі поступи. — При розпізнаванні пістряка дивимось сьогодні не тільки на ряд клінічних обявів, — але маємо до диспозиції прецизну рентґенодіяґностику, — а небаром удасться може примінити котрусь із новіщих біольоґічних проб на лихі новотвори. — Ці проби тим цінніші, що вчасність розпізнавання новотвору рішає про успіх лікування.

Лікування пістряка спирається сьогодні на таких основах, як хірурґічний лянсет і ренґенівське та радове проміння. Про вибір одного чи другого засобу рішають особові умовини даного припадку. Найрадше комбінують сьогодні операцію з насвітлюванням, осягаючи при цьому гарні успіхи в виді продовження життя на кілька літ, або таки цілковитого видужання.

Пістряк забирає сьогодні багато жертв — а в показнику смертности від різних хоріб занимає від кількох літ напр. у Німеччині перше місце. — Однак завзяття наукових робітників і жвавість та рівень їхньої праці — дозволяють вірити в остаточну побіду медицини над пістряком.



ПАЙОК ДЛЯ ДВОХ. — До „городу перемоги" батька отсеї дитини, Сандри Гейдмен в Сієтлі, в стейті Вашінґтон, замадрував молодий сернюк. Звідки він прийшов, ніхто не знав. Дитина готова була поділитися зо серною своїм молоком, поки не наспіли сторожі звіринця, аби забрати звірину.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
43 W. North St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
344 Becks Run Road, Pittsburgh, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.

Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН,
1134 Atwood Rd., Philadelphia, Pa.

Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.

РОМАН СМУК,
1515 Estes Ave., Chicago, Ill.

СТЕПАН КУРОПАСЬ,
4101 N. Monitor, Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА,
1506 Parent Ave., Windsor, Ont., Canada.

СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.

ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J.

ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.

ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

ҐЕНОВЕФА ЗЕПКО,
887 Boulevard St., Akron, O

МИКОЛА ЛАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

ЕВГЕН ЛЯХОВИЧ,
72-50 Manse St. Forest Hills, L.I., N.Y.

АНТІН ШУМЕЙКО,
25-50 — 30th Rd.,
Long Island City 2, N. Y.

ДМИТРО ШМАҐАЛА,
1504 E. 173rd St., Cleveland, Ohio

ЮЛІЯ БАВОЛЯК,
76 S. Tamaqua St., McAdoo, Pa.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Почтова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: BErgen 4-1016.

НІМЦІ ВИНИЩУЮТЬ СЛОВІНЦІВ

СТОКГОЛЬМ. — Швеція, (ОНА). — До Швеції прибув словінський воєнний втікач і пише в одній з місцевих ґазет, що як скінчиться війна, то з словінського народу мало хто остане живим. Він каже, що німці завзялися знищити словінький нарід і систематично його вибивають. Дотепер німці вивезли до Німеччин більш як 150,000 працездатних людей обох полів, яких заставили до примусової праці. 20,000 німці депортували, а 40,000 втекло в ліси і пристали до партизанів. Їхні доми окупаційна влада сконфіскувала й знищила. Націстська преса надрукувала список розстріляних словінців. Список має 1,973 імен.

Прибувший до Швеції словінський втікач говорить, що німці не перебирають в средствах винищування словінського народу і роблять все можливе, щоби з нього по війні сліду не лишилося. Наприклад, щоби запобігти множенню, то німці, в першу чергу, вилапують молодих словінських дівчат і силою вивозять їх до військових касарень для забави воякства. Кращих віддають своїм офіцирам, а решту розташовують в окремих бараках для салдатів. Такої наруги над словінським жіноцтвом ще не було. Німецька поліція збиткується над словінським жінками дома, а салдатеска на фронті.

Те саме роблять з словінцями італійці і мадяри. Італійська поліція знищила в Любляні памятник короля Петра, розстріляла 658 „комуністів" і депортувала до Італії більш як 30,000 словінських робітників. Інтеліґенцію окупанти позамикали в тюрми, а нарід порозганяли на всі чотири сторони світа.

Мадяри також не краще з словінцями поступають. Заграбавши словінські землі, вони виарештували майже всю словінську інтеліґенцію і священство. Зразу запроторили її в тюрми, а потому зігнали інтеліґентних людей в товарові ваґони і вивезли до концентраційних таборів десь в Мадярщині. Від засланих мадярами людей не було ніякої чутки і є причина вірити; що їх мадяри розстріляли. Вони заводять в окупованій словінській території мадярську мову й закони та стараються мадярщити словінську дітвору. Але словінці не піддаються. Вони втікають в ліси і пристають до партизанів, які часто нападають на німецьку, італійську й мадярську залогу та винищують її ручними ґранатами і бомбами.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЙОНҐСТАВН, О. — Піврічні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 274, відбудуться в неділю, 18. липня, в год. 2. попол. Обовязком кожного члена є прийти на збори та вислухати звіту урядників і контролі. Члени, котрі ще не вписали свої діти до У. Н. Союзу, дайте знати секретареви, а він зайде до хати та впише. — М. Волощак, предс.; Н. Патович, кас.; П. Сильчак, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. — Піврічні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 103, відбудуться в суботу, 17. липня, в годині 7. вечір, в церковній салі, 1231 Вест Скат ул. Просимо всіх членів, місцевих і позамісцевих, прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть піврічний звіт; обовязком є кожного члена вислухати піврічного звіту. Довгуючих членів напоминаємо вирівнати свої місячні залеглі вкладки. — Г. Дац, предс.; М. Адамчук, кас.; Т. Барсук, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Збори Сестр. Благовіщення, від. 125, відбудуться в неділю, 18. липня, в год. 12:30 сполудня, в парохіяльній гали при Оклей і Райс ул. — А. Васильовська, предс.; К. Плетяк, кас.; І. Подола, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 259, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 18. липня, в годині 2. пополудні в салі парохіяльній, 4950 С. Павліна ул. — В. Горинець, предс.; А. Партика, кас.; І. Побуцький, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Бр. св. О. Николая, від. 104, відбудуться 18. липня, в Народнім Домі, точно в годині 3. пополудні. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде справоздання уряду і контр. комісії з діловодства за 6 місяців. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг. Просимо привести хоч по одному новому членови. — За уряд: М. Вітів, предс.; М. Зельвак, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18. липня, в годині 2. пополудні. Просимо членів прийти на означений час і вислухати піврічний звіт. — М. Ключка, предс.; А. Матолич, кас.; А. Романюк, секр.

НЮ БРІТЕН, КОНН. — Бр. св. А. Петра й Павла, від. 254, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в пятницю, 16. липня, точно в год. 8. ввечір, в церковній гали. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Буде звіт за перших 6 місяців. Просимо членів і урядників не забувати свого обовязку орґанізувати членів до У. Н. Союзу. — За уряд: А. Котик, предс.; М. Вовк, кас.; М. Тимчишин, секр.

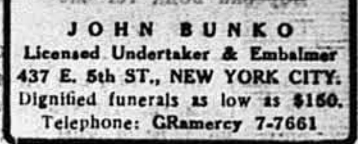
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. І. Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні звичайні збори відбудуться в суботу, 17. липня, в годині 7. ввечір, під ч. 847 Н. Френклин ул. Просимо членів прийти на означений час. Хто з членів має яку справу хай прийде перед зборами; секретар буде урядувати від 6. год. ввечір. — С. Чорномаз, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбудуться в неділю, 18. липня, в год. 2. пополудні, в льокали У. Н. Дому, 237 Ґовп Еве. Задля літньої пори просимо всіх членів прийти точно на означений час. — Петро Головачук, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в пятницю, 16. липня, в годині 7. ввечір, в церковній гали на Ґрінвіч Еве. Просимо всіх членів і členиць, місцевих і позамісцевих, прийти на час, бо є важні справи до полагодження, Також просимо приєднувати нових членів до Бр. і У. Н. Союзу. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Піврічні збори Тов. Запорозька Січ, від. 117, відбудуться в суботу, 17. липня, в годині 8. ввечір, в парохіяльнім домі, 217 Іст 6. вул. Просимо всіх членів і členиць прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть звіт за 6 місяців. — Уряд.









ТАРЗАН, ч. 800. Далекосягле рішення.



Хоча він працював з очайдушним поспіхом, Тарзан ледво звільнив собі руки, коли його з усіх боків оточили вороги.



Він боровся відважно, але й він не міг нічого вдіяти проти стільки ворогів.



„Віс сильний і небезпечний, сказав один з чорних; „він може знов утекти".



„Купець казав, що він заплатить стільки саме за нього мертвого", подумав собі начальник. „Ми його вбємо й будемо безпечні".